

CLUJUL

ROMÂNESC

Redacția și
Administrația

CLUJ, STR. R. MARIA 43
TELEFON 124

ANUNȚURILE SE PRIMESC
DUPĂ TARIF LA
LIBRĂRIA A. ANCA

Abonament:

Pe un an Lei — 160
Pe jum. de an — 80
Pe un sfert de an — 40
Pentru Străinătate:
Pe un an Lei — 320
Pe jum. de an — 160
Pe sfert de an — 80
PENTRU AMERICA PE
UN AN 2 DOLARI
MANUSCRISELE NU SE
INAPOIAZĂ

Dir.-Progr.: Alexandru Anca

ORGAN POLITIC INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Credințe deșarte

În popor există multă superstiție. Dar nu ne miră întru nimic când vedem blândețea convingerilor. „O fatalitate inexorabilă ne conduce“ e o credință populară exprimată în termeni mai radicali.

Și este o dreptate subiectivă în cele exprimate. Dar' superstiția populară, credințele deșarte au un păcat de neiertat. Sunt foarte molipsitoare. Și pentru o probă dau în jos un fapt, care într'adevăr se pare a fi o credință deșartă.

Partidul poporului (maghiar), aceea frântură mică, ruptă de curând a publicat un concurs punând premiu de 10.000 lei pentru cel mai bun proiect de lege al minorităților. Frumoasă inițiativă și adevărat interes pentru poporul maghiar dacă însă nu ar fi o credință deșartă. Căci să stabilim: proiectul are de scop să arate care ar fi raporturile cele mai bune între majoritatea națională și minorități. Raporturi în favoarea minorităților sunt irealizabile, raporturi de bună înțelegere oricând putem să avem, dar fiind mai loiali. De aceea mi se pare inițiativa comitetului partidului maghiar al poporului, ca o credință deșartă.

Drepturile minorităților sunt cunoscute. Ca orice cetățean se bucură de drepturile consfințite prin constituție. În schimb și minoritatea trebuie să fie loială, înțelegătoare și mai puțin subversivă.

De aceea spun că nu e nevoie de niciun proiect, când avem legi bune. Minoritatea să respecte legile țării, să-și facă datoria de cetățean cinstit și atunci se bucură deopotrivă. Dar când minoritarii dau mâna cu Appony și când spun că ei au drepturi peste cari statul nu poate trece, atunci trebuie ca tratamentul lor trebuie să fie răsunător și chin în fosta monarhie, dar n'am protestat la Liga Națională (pe atunci inexistentă) și ne-am apărut noi cum am putut. „Prin noi înșine“ așa să faciți și voi minoritarii. Să respectați legea, lăsând credințele deșarte.

Criton.

Dispăndiți și faceți abonamente

la ziarul

„CLUJUL“

O datorie de neuitat

Se vorbește foarte mult de o ajutorare a Maramurășului. Și pe drept cuvânt, Maramurășul are absolută nevoie de o ajutorare. Țara lui Dragoș-Vodă e bătută de Dzeu și uitată de oameni. Dacă Moșii mai au energie de rezistență, Maramurășul nu mai are și trebuie să plesnească. (E prozaic termenul, dar e real). În vâdat de toate leprele galițiene, cari storc fără milă toată agonișeala bietului muncitor. Jidanii au transfigurat înfățișarea anterioară a Maramurășului. Cărciumele au devenit bisetici pentru bieții Români atrași de alcoolul veneticiilor. Averi secătuite, familii pe drumuri, copii părăsiți și bătuți de toată nefericirea sorții, iată tabloul Maramurășului. Drumurile proaste fără nicio îngrijire, mijloace de existență reduse, iată motivele destul de adevărate pentru procesul de destrămarea națională și socială care se începe în Maramurăș.

„Strigă Maramurășul“ e glasul unui confrate, care subliniază în termeni foarte triști situația nenorocită din Țara lui Dragoș.

Adevărat un strigăt de alarmă vine ca ultima protestare a unui colț de țară uitat de toți. Un strigăt de alarmă, care ne cheamă, pe toți aceia care ne iubim țara, la realitatea atât de strigătoare. Cel puțin acum, în ceasul al 11-lea să ne convingem că Maramurășul are nevoie de o curățare de elemente străine, de ajutoare pentru reînțemeierea gospodăriilor ruinate, de credite necesare prosperării muncii, de șosele impietruite și bune pentru o circulație mare, ca și produsele puține să poată fi valorificate. Trebuie să ne convingem că se recere o complectă ajutorare socială și culturală pentru a scoate sufletele voinice ale lui Dragoș din noianul destrăbălării. În fiecare sat să ridicăm câte o biserică de cultură și igienă socială. Să înțelegem odată pentru todeauna că Maramurășul trebuie desmurtit și scos din întunerec și nefericirea actuală.

Să fim cel puțin convinși, că orice așteptare este o crimă, un asasinat.

Interim.

Cum se redactează ziarul „Patria“

Reclama comercială prin care a fost precedată apariția ziarului „Patria“ a fost un exces pronunțat de laudă. Realitatea confirmă. Ziarul „Patria“ la prima vedere îți face impresia unei foi bolnave, lipsite de viață. Plus formatul, pe care reclama îl făcea de mare cotidian, e mititel și zgriburit. E o vorbă veche: „Cum e turcul așa e și pistolul“ și se potrivește de minune. Când am observat-o pentru întâia oară, am crezut că e gazeta „Lupta antibolșevică“ care apare aici în Cluj. Dar văzând numele am rămas surprins și cugetam că e o altă „Patria“ din provincie. Când am cercetat-o mai bine m'am convins că e vorba de vechea și pierdută „Patria“ locală, care printr'un proces de metamorfozare caracteristică a fost ciuntită jumătate. Am citit-o și m'am scârbit foarte mult de modul ignorant și prost în care se scâlcie limba românească. Domnii dela „Patria“ sunt certați cu gramatica, sunt certați cu stilul, cu estetica, cu gustul și, în fine cu tot.

Pentru a arăta felul cum înțeleg demnii dela „Patria“ să o redacteze dau niște probe din numărul de Marti 15 Noembrie 1927.

În pagina 5, coloana a patra, avem informația: *Un accident de automobil. Iată-o: „autoul“ No. 289 proprietatea peni Poruțiu, în urma unui defect de motor a șperit gaar accident, izbindu-se interni de coloana podului se parte Someș. N'a fost nici o intimă.* (Va fi fost vre o regală. N. R.

Sau în informația din pag. 5 col. I. „Săptămâna luminată“ la Cluj avem: *ramunata* (în loc de renumita) sau *dovada unul jalcut* etc.

Cu astfel de stil și limbă voesc domnii dela „Patria“ să facă gazetărie? Rușine, de trei ori rușine. Credeam că dl I. Clopoșel e o garanție mai serioasă. Dar am pierdut-o și pe aceasta.

Cronica externă

FRANȚA. — Intregă presă franceză în săptămâna aceasta s'a ocupat de tratatul de amicitie încheiat cu Iugoslavia. S'a arătat că prin acest tratat, Franța dorește pacea și că este animată de spiritul dela Locarno. Prin acest tratat ea nu urmărește altceva decât legături de prietenie cu statele, cari doresc și ele pacea, ca un imperativ categoric al timpurilor noastre.

Franța urmărește cu deosebit interes și cu vie satisfacție orice acțiune, care tinde la menținerea echilibrului european.

ITALIA. — Presa italiană a început o campanie de descoperire a intereselor de hegemonie, manifestate de Franța, cu ocazia tratatului de amicitie încheiat cu Iugoslavia. Ea a arătat dedesubturile acestui tratat precum și consecințele lui. Și-a arătat indignarea față de manevra franceză de a paraliza orice acțiune de destindere italiană. Ziarele fasciste chiar preziceau o încordare a relațiilor cu Franța, tocmai prin faptul că Franța nu e loială.

UNGARIA. — Apropiata sesiune a Ligii Națiunilor, a pus pe lucru din nou pe frunțașii apărători ai optanților. Conte Appony, acela, care a

pierdut procesul în Septembrie nu mai este agreat de guvern și se zvonțește că până la sesiunea Ligii din Decembrie vor obveni importante schimbări în guvern. Se dă ca sigur că actualul președinte al consiliului, Conte Bethlen va lua externele și reprezenta Ungaria la Geneva.

ANGLIA. — În rândurile guvernului domnește cea mai mare satisfacție pentru semnarea tratatului franco-iugoslav. Se crede că este o lecție bună pentru Mussolini, care are oroarea de a avea amici. Pentru aceea se manifestă o legimă bucurie.

Ad.

Săptămâna politică

S'a zis de cineva că săptămâna aceasta se poate defini cu un nume foarte ciudat: săptămâna patimilor. Și aceasta afirmație este adevărată când mai ales cunoaștem izbucnirile opoziției față de guvern și răceala de a fi stăpân a dlui Ionel Brătianu. Național-tărăniștii au aruncat cu rară mărminie tot, ce opt ani de opoziție le-au pus la dispoziție. Și au vorbit bine, căci opoziția întotdeauna este școala oratoriei parlamentare. A fi deputat în opoziție însemnează a fi cel mai bun ministru în guvern. De aceea îmi vine a crede că dl I. Maniu preferă ori când să fie un deputat al „maselor populare“ decât ministru al responsabilității majorității parlamentare. Deputatul este un ales a națiunii și nu un făcut al sorții. E un titlu de glorie să fii deputat în opoziție. Lumea te admiră, te stimează, îți laudă aptitudinile. Odată ce ai intrat în majoritate, lumea te'njură, te ramolești și toate achizițiunile tale de mare preț, se spulberă.

Petre Papacostea singurul deputat averescan e așa de stingherit la cameră, încât se spune întotdeauna că vine mai târziu și ocupă orice loc liber. E copil orfan, care și caută mama pierdută. În schimb fratele său este un sangvin redutabil. E un cavaler destul de infanterist, căci a dueltat cu Gr. Manoilescu cu pistolul.

Pistol, ce destinație nepermisă și s'a dat.

Dar dacă ar fi dueltat cu sabia nu cred că nu s'ar fi revoltat pistolul.

I. S.

O nouă gazetă la Cluj „Generația Nouă“

Trebuie să anunțăm cu vădită bucurie, apariția unei noi gazete la Cluj. E organul săptămânal al studenților localnici, intitulat: „Generația nouă“. Numărul prim este cu adevărat plin de idei, cari dovedesc că „Generația nouă“ e un organ de naționalism integral și de reînviere a valorilor naționale. Dorim ca această gazetă să fie cu adevărat un organ, în jurul căruia să se grupeze studențimea clujană, care are dorul de a se manifesta.

UN JUBILEU

— *Părinții dlui Alexandru Anca directorul ziarului nostru, au ajuns în fericita situație de ași celebra 50 de ani de căsătorie.*

Urăm și noi pe aceasta cale cele mai frumoase și nobile felicitări, acestor rare și înțelepți înțelepți.
Redacția.

Regele Mihai începe să învețe carte

M. S. Regele Mihai, trecând peste vârsta de 6 ani începe să învețe carte. În dorul ca micul Rege să poată fi de-acum în contact cu nația pe care o guvernează, într-o sală a palatului regai s'a făcut o clasă, clasa I primară, unde vin 17 elevi și M. S. Regele el a 18-lea. Regele Mihai are de învățat mult căci a fi Rege înseamnă a ști și învăța mai mult decât alții.

Teatrul Maghiar

REPERTORIUL SĂPTĂMÂNAL:

Marți: Brodway (a 6 oră. Cu Lili Poór, Ihász, Taray, Jauovics. Abonament șters. Seria 114).
Mercuri: Bunul Garcon (Operetă. Premieră. Bu Kolbay, Mende, Laszlo, Ihász. Abonament de premieră 16. Seria 115).
Joi: Bunul Garcon (a 2 oră. Abonament de zi 18. Seria 116).
Vineri: Bunul Garcon (a 3 oră. Abonament de zi 19. A. Seria 117).
Sâmbătă orele 3^{1/2}: O noapte în Veneția (Reprezentatie pentru tinerime cu prețuri de tot reduse. Cu Kolbay, Mende, Laszlo, Conferează prof. Kende. Seria 118).
Sâmbătă, orele 8^{1/2}: Primul concert Dolmányi (Din operele Bach, Beethoven, Chopin, Brahms, Liszt, Dolmányi, Schubert. Prețuri moderat

ridicate. Abonament șters. Seria 119).
Duminică, orele 3: Rumeioara și Lupul (Reprezentatie pentru copii cu prețuri de tot reduse. Seria 120).
Duminică orele 6: Bizanțul. (Cu Lili Poór, Taray, Janovics. Seria 121).
Duminică orele 8^{1/2}: Bunul Garcon (a 4 oră. Abonament de zi 19. B. Seria 122).
Luni: Locuința cu Bulbuț (Comedie franceză. Premieră. Abonament șters. Locurile abonaților de premieră se vor reține până Mercuri orele 12 din zi de cassa teatrului. Seria 123).
Marti: Locuința cu Bulbuț (a 2 oră. Abonament șters. Locurile abonaților A. se vor reține până Joi orele 12 din zi de casa teatrului. Seria 124).

Repertoriul săptămânal al Operii și Teatrului Național

Sâmbătă 19 XI Nyu, Concert Simf.
Duminică 20 după masă: Glanco seara Ouyegiu
Luni 21 Rigoletto
Marți 22 Comedia fericirii
Mercuri 23
Joi 24 Comedia fericirii
Vineri 25
Sâmbătă 26 Comedia fericirii.

NUMAI PENTRU O NOAPTE

opriți-vă la noi, ca după o cină bună să vă odihniți într-o odă confortabilă. Intreținere, comoditate, distracție, caldura și restaurant cu prețuri reduse.

„MAI BINE CA ACASĂ“

Publicul călător s'a convins că numai **LA GRAND HOTEL PARC**

sunt odăi eftine, serviciu prompt și are poziție centrală Budapesta. VIII Baross tér 10. Vis-à-viz de gara de ost.

Fii frumoasă prin

ELIDA

SAVON, CREMES, SHAMPOO, POUUDRE.

CONSUMUL FUNCTIONARILOR PUBLICI DIN CLUJ

Convocare

Potrivit § 22 diu statute, se convoacă a

VIII-a ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

pe ziua de 11 Decembrie 1927 ora 10 a. m. în sala Camerei de Comerț cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul Consiliului de Administrație și al Comisiei cenzorilor.
  2. Aprobarea Bilanțului și Contul Profit și Pierdere încheiate la 30 Iunie 1927 și darea absoluturului.
  3. Deciziune asupra profitului net.
  4. Alegerea cu mandat pe doi ani a noului Consiliu de Administrație (12 membri) și a 3 membrii în Comisia de Cenzor, a căror mandat expiră. Membrii neprezentându-se în număr de cel puțin 50, adunarea generală se convoacă prin aceasta pe ziua de 18 Decembrie a. c. la aceeași oră și în aceeași sală.
- Cluj, 5 Noemvrie 1927.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

ACTIV

Bilanț General încheiat la 30 Iunie 1927

PASIV

	LEI	B.		LEI	B.
Cassa și Disponibilități	301006	98	Capital Social	297900	—
Mărfuri	1690367	65	Fond de rezervă	268621	32
Diversi Debitori	784831	50	Dividendă nereclamată	28747	50
Mobilier	80911	—	Diversi Creditori	3169619	17
Vehicule	72000	—		3763887	99
Imobile	900000	—	Profit curat	65229	14
	3829117	13		3829117	13
Conturi de ordine			Conturi de ordine		
Garanții depuse	66210	—	Deponenți de garanții	66210	—
Polițe de asigurare	2	—	Drepturi Eventuale de Asigurare	2	—
	66212	—		66212	—

DEBIT

Profite și Pierderi la 30 Iunie 1927

CREDIT

	LEI	B.		LEI	B.
Cheltueli generale:			Beneficii la mărfuri	321165	94
Impozite, Diverse taxe, luminat și încălzit etc.	302749	40	Gestiunea imobilului	280976	—
Salarii	271165	—	Dobânzi și Comisioane	37001	60
	573914	40			
Profit curat	65229	14			
	639143	54		639143	54

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

E. Nistor, contabil autorizat.

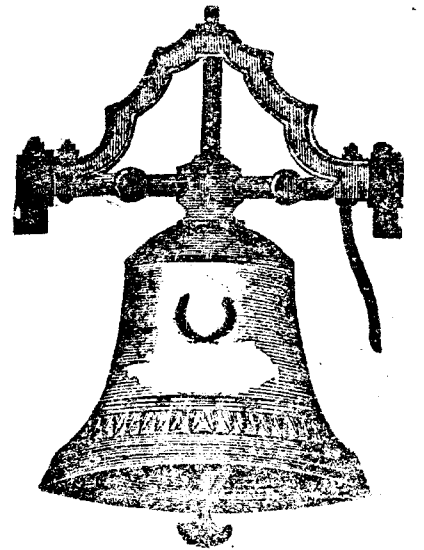
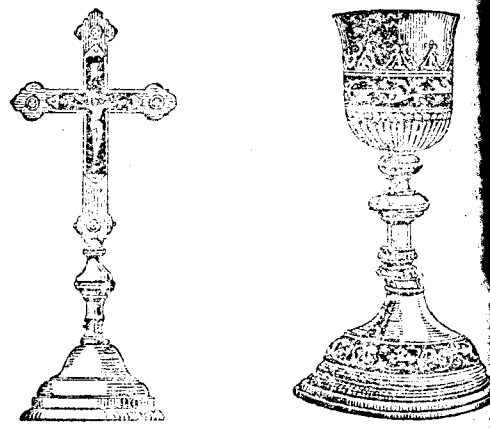
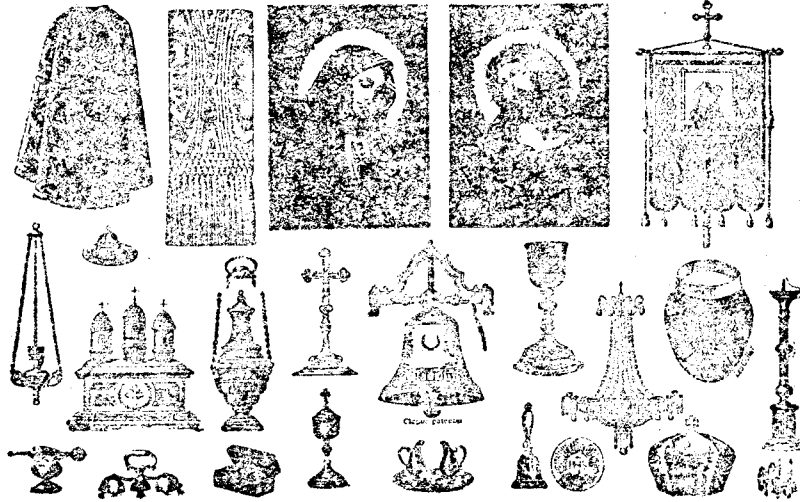
ss. I. C. Cătuneanu, președinte   ss. A. Ciortea   ss. Ieronim Spornic   ss. Alexandru Ionescu   ss. Ioan Bătucă   ss. Ioan Iscu
 ss. Ion Apolzan, Ad-tor delegat   ss. G. Bratu   ss. Dr. Constantin Jurcan   ss. Dr. Septimiu Barițiu   ss. Dr. A. Bugnariu   ss. G. Mureșan.
Subsemnatul comitet de Cenzori, am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în consonanță cu registrele.
 ss. N. Dascalovici   ss. I. Peptea   ss. I. Rösler   ss. D. Fărcaș   ss. E. D. Măcelaru.

Lista cărților și recvizitelor bisericesti

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
 Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericesti.
 Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

CEA MAI MARE FIRMĂ
 românească în țară dela care să pot comanda recvisite bisericesti, cruci, potire, prapori, clopote de I-a calitate dela 25—250 Kg. etc. Cereți oferte!

Preț curent pentru Ornamente bisericesti:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constătătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecușe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori:

În diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți vâpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăieturi cu posomant aurii sau argintiu prețul unui prapor dela 3500—6000 Lei fără rudă. **Mustre de stofe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să preda banii.**

Colare, berete brăuri, plastroane:

- Kolpak (Beretă) glot pentru gr.-cat. și gr.-ort. cu cruciță argintată 360—
- Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din glott negru — — — 360—
- Sepcușă Tonsur și Camanzov glott 180—
- Colar de pânză „Leo” — — — 80—
- Colar de cauciuc — — — 60—
- Brâu (cingulum) rips sau moirée violet ori negru pt. gr.-cat. 12 cm, per mtr. 600—
- Brâu (cingulum) violet deschis moirée fin pt. protopop gr.-ort. 15 cm. lățime per metru — — — 650—
- Brâu (cingulum) albastru deschis moirée fin pentru preoți gr.-ort. 15 cm. lățime per metru — — — 650—
- Brâu (cingulum) negru de lână 10 cm. lățime, 3 metri lung bucata — — — 650—
- Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klott neted — — — 200—
- Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klott neted — — — 150—

Recvisite bisericesti:

- 1 Cădelniță de bronz sau argintată 1750—
- Una pitoare de tămâie cu linguriță din bronz argintat — — — 550—
- 1 Candelă din bronz argintată — — — 1200—
- 1 Chivot din bronz argintat, cu trei turnuri foarte frumoasă — — — 5500—
- 1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm. — — — 1650—
- 1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit 1300—
- 1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos email — — — 1400—
- Cruce de lemn cu Hristos în relief 200—300—
- 1 Căldărușe cu aspergil (stropilor) bronz argintat — — — 1600—
- 1 Cănișă cu tavă pentru spălarea mânilor (bronz argintat) — — — 850—
- Cutie cu trei vase, cuft și foarfeci la botez (bronz aurit) — — — 2000—
- 2 Vase de sticlă (la proscomidie) 250—
- 1 Potir (bronz aurit) neted — — — 3000—
- Disc (bronz aurit) — — — 1265—

- Steluță pt. disc (bronz aurit) — — — 600—
- 1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mir la botez (bronz aurit) l. C. O. 2000—
- 1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. cuminecătură la bolnavi — 1500—
- Ciborium (bronz aurit) — — — 3800—
- Monstranță (bronz aurit) rom. kath. 5500—
- Clopoțele pentru altar — — — 150—300—
- Clopoțel cu 3 brațe bronz fin — — — 1500—
- Clopoțel cu 4 brațe — — — 1650—
- Copcii (cârlițe) pt. odăjdii (aurite și argintate perechea — — — 1000—
- Sfeșnice pt. perete (cu un braț) 100—
- ” ” ” (cu două brațe) 150—
- Policană (Lustere) frumoase de sticlă F pentru 4 lumini — — — 7500—
- ” 6 ” — — — 15000—
- ” 8 ” — — — 22000—
- ” 12 ” — — — 26000—
- și altele până la — — — 100,000—

La comandă să se dea numărul și lățimea colarului plastronului și a beretei. — Din colare se trimit cel puțin 2 bucăți

Comandați!!

Icoane frumoase

avem tot felul în diferite mărimi

- În mărime de 33|43 . . . . . Lei 70—
- În mărime de 52|40 . . . . . ” 100—
- În mărime de 47|63 . . . . . Lei 160—
- În mărime de 74|55 . . . . . ” 230—
- În mărime de 72|100 . . . . . Lei 650—900—

Calendare pe anul 1928

- De păreți — — — — — 15—
- De masă mici — — — — — 25—
- De masă mari — — — — — 35—
- Diferite cărți-calindare dela 20—40 Lei.

Cel mai frumos, bogat și ieftin

Album de modele românești pentru cusături

cu înalta apreciere a M. S. Regina Maria și a A. S. R. Principesa Ileana, cumpus de Dna prof. ALEXANDRA MAIOR CHODORA. Onoratul public școalele, precum și dnii librari sunt cu tot respectul rugați a sprijini și răspândi această lucrare prețioasă. Aceste 250 modele sunt foarte acomodate pentru tot felul de lucru manual ca: slöid, desen, pirogravură, țesături ș. a.

Ediția II-a cu 250 diferite motive.

Un exemplar 100 Lei.

12 Aprilie 1925

CASA M. S. REGINEI

18 Martie 1925

D-lui Alexandru Anca
 Editor

Alăturăm clișeele după originalul celor două scrisori în cari

Domnului Alexandru Anca
 Editor

Cluj

Marestată Sa Regina, primind exemplarul, din lucrarea D-nei Alexandra Chodora „Albumul de modele pentru cusături românești”, a binevoit a mă însărcina să vă trimet viile Sale mulțumiri și calde felicitări autoarei.

Binevoiti vă rog, a primi încredințarea distinciei mele considerațiuni.

J. Scuderi

M. S. REGINA MARIA
 și
 A. S. R. PRINCIP. ILEANA
 au binevoit să ne irimită înalta lor apreciere pentru acest album.

Editura ANCA Cluj.

Cu o vie bucurie Alteța Sa Regală Domnița Ileana a României a primit albumul de modele pentru cusături românești și a binevoit a mă autoriza să vă exprim caldele Sale mulțumiri. — Asemenea Alteța Sa Regală felicită din toată inima pe autoarea, Doamna Alexandra Chodora și vă roagă să-i spune cât de mult i-au plăcut acele modele de cusături.

Bucurându-mă de cinstea ce am avut de a îndeplini această plăcută misiune, vă rog a primi încredințarea distinciei mele considerațiuni.

J. Scuderi